

Sugardating blandt danske unge i alderen 18-30 år

Et kvalitativt studie

Groes, Christian; Bjønness, Jeanett; Højlund Bræmer, Marie

Publication date:
2021

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Groes, C., Bjønness, J., & Højlund Bræmer, M. (2021). *Sugardating blandt danske unge i alderen 18-30 år: Et kvalitativt studie*. Roskilde Universitet.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@ruc.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Sugardating blandt danske unge i alderen 18-30 år

- Et kvalitativt studie

Christian Groes, Jeanett Bjønness & Marie Højlund Bræmer

Forord

Dette arbejdsrapport indeholder en foreløbig opsamling på de kvalitative forskningsresultater fra projektet ”Sugardating blandt marginaliserede unge – Udvikling af et nyt forsknings- og praksisfelt”, som er støttet af VELUX FONDENS HUMpraksis-program. Arbejdsrapporten præsenterer ligeledes enkelte centrale resultater fra den kvantitative del af forskningsundersøgelsen.

Projektet ledes af lektor Christian Groes (RUC), og forskergruppen består desuden af lektor Jeanett Bjønness og postdoc Marie Højlund Bræmer (AU). Ud over disse forskere består projektgruppen af teamleder Mads Andersen Høg (RedenUng) og projektets styregruppe består af Christian Groes og Kira West, forstander i Reden. Ud over projektgruppen, der har taget initiativ til projektet, deltager VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, Headspace, Børns Vilkår, U-turn København, SSP Ballerup og De Unges Hus i København som samarbejdspartnere i projektet.

Forskningsdelen af projektet ønsker at afdække unges motiver for at udveksle intimitet for penge eller gaver, deres sociale baggrunde samt de problemer, de eventuelt oplever i forbindelse med udvekslingen af intimitet for materielle goder. Undersøgelsen skal desuden bidrage til at udvikle sociale indsatser, der kan afhjælpe de unges marginalisering i samarbejde med RedenUng og de øvrige samarbejdspartnere. Vi ønsker at takke alle deltagerne i projektet, både de unge og dem der har bidraget i interviewfasen, projektgruppen, VIVE og vores øvrige samarbejdspartnere.

Christian Groes, lektor og projektleder, Roskilde Universitet

© Forfatterne, 2021

ISBN 978-87-7349-189-8

Kontakt:

Christian Groes, Institut for Kommunikation og Humanistisk Videnskab, Roskilde Universitet,

Universitetsvej 1, 43.3, 4000 Roskilde

E-mail: cgroes@ruc.dk, Tlf: 46742296

Jeanett Bjønness, Center for Rusmiddelforskning, Århus Universitet, Bartholins allé 10, 8000 Århus

E-mail: jb.crf@psy.au.dk, Tlf: 61264982

Marie Højlund Bræmer, Center for Rusmiddelforskning, Århus Universitet, Bartholins allé 10, 8000 Århus

E-mail: mhb.crf@psy.au.dk.

Indholdsfortegnelse

<i>Transaktionel sex: Projektets tilgang til sugardating</i>	3
<i>Resultater af første fase af undersøgelsen: Den kvantitative del</i>	5
Udbredelse af sugardating blandt danske unge: 2-5 procent har haft transaktionel sex.....	6
<i>Foreløbige resultater af undersøgelsens kvalitative del</i>	7
Karakteristik af de interviewede unge i undersøgelsen.....	8
Hvordan skabes kontakt, og hvordan mødes de unge med sugardaddies?.....	9
De unges motiver til at udveksle intimitet og materielle goder	10
Økonomiske motiver	10
Følelsen af midlertidig kontrol eller magt	12
Søgen efter spænding og bekræftelse	13
De unges erfaringer med og tanker om at sugardate	14
Prostitution eller ekstra penge og spænding i hverdagen?.....	15
At søge ordentlige mænd: Om at vælge de rigtige og afvise de forkerte	17
Når tingene skrider: Den svære skelnen mellem sugardating og prostitution.....	19
Grænseoverskridelser og grænsesætning.....	20
At føle sig alene og ensom: Stigma, skam og tabuisering	21
Følelsesmæssig distance og fortsættelse af mønstre	22
Hvad får de unge ud af det? Penge, spænding, kontrol og rollespil	23
<i>De unges overvejelser om relevante hjælpetilbud og indsatser</i>	25
Et stort behov for voksne at tale med.....	26
De unge efterlyser peer-sparring og mentorordninger.....	26
Opmærksomhed på trivsel og unges seksualitet i folkeskolen	28
Fjernelse fra hjemmet, plejefamilier og børne/unge-institutioner	28
Betydningen af bolig og økonomi	30
Råd fra ung til ung	31
<i>Afsluttende bemærkninger</i>	32
<i>Litteraturliste</i>	34

Transaktionel sex: Projektets tilgang til sugardating

I modsætning til tidligere undersøgelser, der har defineret unges udveksling af sex og intimitet for materielle goder som prostitution, gråzoneprostitution eller sexsalg, bygger denne undersøgelse på en bredere definition. Vi tager udgangspunkt i den tilgang, som i forskningslitteraturen benævnes transaktionel sex, der refererer til seksuelle eller intime forhold mellem en yngre og mindre velstående kvinde eller mand og en ældre og økonomisk bedrestillet mand eller kvinde (Stoebenau et al 2016; Dunckle et al 2010; Choudhry et al 2014; Wamoyi et al 2019). I en sådan relation får den yngre og mindre velstående person typisk materielle goder som f.eks. gaver, middage/mad eller penge til gengæld for sex eller anden intimitet. Der kan både være tale om længerevarende forhold eller enkeltstående møder og dates, hvor der på forhånd eller undervejs aftales, at parterne udveksler noget seksuelt eller intimt for noget materielt. De fleste studier af transaktionel sex har fokus på udvekslinger mellem ældre mænd og yngre kvinder i heteroseksuelle relationer eller mellem ældre og yngre mænd i homoseksuelle relationer (Choudhry et al 2014; Daly 2017; Cole 2010; Berg et. al. 2015; Groes-Green 2013; Stoebenau et al. 2016; Hoefinger 2013). Transaktionel sex kan også omfatte mere uformelle transaktioner og rammer for mødet, end forskere sædvanligvis beskriver på prostitutionsfeltet, og rummer ofte en kombination af materielle og ikke-materielle motiver (Wamoyi et al 2019). I undersøgelser af prostitution har fokus ofte været på eksplicitte *handelsrelationer*, hvor en person *sælger* seksuelle ydelser til en person, der ønsker at *købe* disse, og hvor seksælgeren i mange tilfælde ser dette som et erhverv eller en profession. I prostitution eller sexarbejde er ydelserne, der sælges, ofte specificerede i form af f.eks. 'blowjobs' eller forskellige former for samleje, med en prisliste for de enkelte ydelser. Der aftales ofte et afgrænset tidsrum, hvor kunden og seksælgeren har sex, og desuden anskuer seksælgeren ofte den anden part som en kunde fremfor som en date eller sexpartner (Järvinen 1993). I modsætning hertil kan transaktionel sex både minde om almindelig dating med mere personlige interaktioner og uafklarede rammer på den ene side og det, som kaldes escort-prostitution, med mere tydelige rammer, priser og tidsrum, på den anden side (Stoebenau et al 2016; Daly 2017; Nayar 2017; Hoefinger 2013). Således har vi valgt en tilgang, der gør det muligt at undersøge de forskellige typer af forhold og møder, som omtales af de unge, på et spektrum eller kontinuum fra udvekslinger, der minder om almindelig dating og netdating, til udvekslinger, der minder mere om prostitution og sexsalg (Groes-Green 2013; Nayar 2017; Wamoyi et al 2019). På dette kontinuum kan der indgå forskellige typer af relationer, der varierer i forhold til a) grader af intimitet, herunder selskab, kys og seksuelle handlinger, og materielle goder, der udveksles, herunder middage, gaver, stoffer, rejser og penge, b) grader af personlig eller emotionel tilknytning mellem parterne og relationernes varighed, c) grader af økonomisk, social, kønsmæssig og aldersmæssig ulighed mellem parterne, d) antal sexpartnere og grader af valgfrihed i udvælgelsen af disse, e) formelle eller uformelle rammer for udvekslingen, samt f) opfattelser af udvekslingerne som henholdsvis dating eller prostitution og sexarbejde (Bjønness & Jensen 2019; Groes 2018; Groes-Green 2013; Nayar 2017; Hoefinger 2013; Hunter 2002; Daly 2017; Stoebenau et al 2016; Wamoyi et al 2019).

Undersøgelsen er den første i Norden, der benytter begrebsrammen om transaktionel sex til at undersøge unges erfaringer af at bytte sex og intimitet for penge eller gaver. Tidligere undersøgelser har primært afdækket gråzoneprostitution, ungdomsprostitution eller unges sexsalg ud fra de erfaringer, som praktikere i organisationer har med unge, der er socialt udsatte, og som bytter sex for penge eller gaver, men hvor fokus i mindre grad har været de unges egne erfaringer (Bjønness & Jensen 2019; Weiskopf 2015; RedenUng 2017; Abellsson & Hulusjö 2008; Thomsen 2004).

Begrebet 'sugardating' kommer af ordene sugardaddy og sugardaddy-forhold, som hidtil har været anvendt i bl.a. Nordamerika og en række afrikanske lande til at referere til mænd, der forsørger yngre kvindelige sexpartnere, og som udveksler materielle goder til gengæld for sex og intimitet (Daly 2017; Nayar 2017; Hunter 2002; Hoss og Blokland 2018). I dansk sammenhæng er udtrykket blandt andet blevet udbredt via hjemmesiden sugardaters.dk, der blev lanceret i 2013, og gennem mediernes omtale af fænomenet, herunder omtalen af sugardating i DR-dokumentaren 'Gina Jaqueline - En sugardaters fortælling' fra 2017 om 'sugarbaben' Gina Jaqueline og hendes 'sugardaddies' (DR 2017). Det er ikke alle unge i vores undersøgelse, der selv benævner deres praksis som sugardating. Eftersom langt de fleste unge i undersøgelsen har brugt sugardatinghjemmesider som afsæt for udveksling af seksuelle og materielle goder, vælger vi dog at anvende udtrykket sugardating som betegnelse for én form for transaktionel sex. Transaktionel sex omfatter således i vores definition det, som i daglig tale kaldes sugardating, men kan også omfatte forhold, der *ikke* formidles af sugardating-hjemmesider, eller som de unge selv betegner som noget andet. Det kan være forhold, som eksempelvis opstår mere spontant i sociale situationer, hvor en ung bytter sex og intimitet for mad, penge, stoffer eller andre goder, eller det kan være forhold, hvor der mere eksplicit aftales at udveksle sex for penge. Udtrykket transaktionel sex refererer altså både til de relationer og udvekslinger, der formidles af hjemmesider eller på sociale medier, og udvekslinger, der ikke foregår i forbindelse med en planlagt date, og som ikke planlægges digitalt, men som foregår som en umiddelbar transaktion, fortrinsvist i mødet mellem en yngre og mindre velhavende person og en ældre, mere velhavende person.

Arbejdsrapporten bygger på foreløbige analyser af de første 45 (ud af planlagt ca. 65) interviews. Der er således ikke tale om endegyldige konklusioner, men det vores første bud på centrale tematikker og tendenser i materialet. Det er dog forskernes klare forventning, at de herunder beskrevne tematikker også kommer til at indgå i de endelige analyser og konklusioner fra projektet. De unge er mellem 18 og 30 år, hvoraf hovedparten er i start- til midt-20'erne. Ud af de interviewede er 4 unge mænd, 9 er unge i LGBT-gruppen¹, og 5 har anden etnisk baggrund end dansk. Resten af de

¹ I LGBT-gruppen identificerer 3 af de interviewede mænd sig som homoseksuelle, 1 identificerer sig som transperson, mens 5 kvinder identificerer sig som biseksuelle.

unge er heteroseksuelle kvinder med dansk baggrund. De interviewede unge kommer fra alle dele af landet, men størstedelen af de interviewede boede i hovedstadsområdet på interviewtidspunktet.

De unge er blevet interviewet om en række forhold og erfaringer vedrørende bytte af intimitet eller sex for materielle goder samt om deres familiebaggrund, opvækst, skoletid, kæresterelationer, datingliv og deres ungdomsliv generelt. Interviewene omfattede bl.a. detaljerede spørgsmål om, hvorfor og hvordan de startede med at udveksle sex eller intimitet for penge eller gaver, hvordan møderne med sugardaddies kom i stand, hvilke typer af mænd de har mødt med, på hvilke platforme de unge har fået kontakt med sugardaddies, og hvilke materielle og ikke-materielle goder de har udvekslet, f.eks. penge, middage, stoffer, opmærksomhed, selskab, samtaler og oplevelser. Vi spurgte også ind til aldersforskelle mellem dem selv og mændene, motiver til at udveksle sex og intimitet for materielle goder samt gode og dårlige oplevelser i den forbindelse, hvad der aftales forud for mødet med sugardaddies, og hvordan møderne foregik og blev afsluttet. Derudover spurgte vi ind til, hvad de unge har fået ud af disse møder, og særligt hvilke problemer de har oplevet i mødet med sugardaddies, både online via sugardating-hjemmesider og offline i konkrete møder, og hvordan disse møder har påvirket deres liv siden hen.

Resultater af første fase af undersøgelsen: Den kvantitative del

Ud over de kvalitative interviews baseres undersøgelsen også på to spørgeskemaundersøgelser, som er udført af VIVE i tæt samarbejde med forskergruppen, og analyserne derfra bygger på tilgange fra forskningsgruppens projektbeskrivelse samt på VIVEs selvstændige kvantitative analyse. Den ene spørgeskemaundersøgelse (herefter kaldet survey 1) bygger på en stikprøve blandt 8.000 unge i alderen 18-30 år, der er tilfældigt udvalgt på baggrund af deres CPR-oplysninger. I alt har 1.732 ud af de 8.000 unge svaret på spørgeskemaet. Den anden spørgeskemaundersøgelse (herefter kaldet survey 2) bygger på data fra Ungeprofilundersøgelsen med tilhørende registerdata.

Ungeprofilundersøgelsen er en landsdækkende kommunal spørgeskemaundersøgelse vedrørende risikoadfærd, sundhed og socialtrivsel blandt unge der går på en ungdomsuddannelse. 41 ud af Danmarks 98 kommuner gennemførte undersøgelsen i perioden november 2019 til januar 2020. Resultaterne af VIVEs analyse er baseret på data for de 15-22-årige, hvilket giver et samlet analyseudvalg på 24.200 unge – svarende til 9,9 % af de 244.418 unge der ifølge Danmarks Statistik er i gang med en 10. klasse eller en ungdomsuddannelse i Danmark i oktober 2019. Som en del af Ungeprofilundersøgelsen blev unge i uddannelse i alderen 15-22 spurgt om de indenfor de sidste 12 måneder har ydet seksuelle ydelser mod gaver eller andre goder. Ungeprofilundersøgelsen

har gengæld et meget højt antal respondenter, hvilket gør det muligt at lave mere detaljerede analyser af de unges familiebaggrund og nuværende socioøkonomisk situation.²

Udbredelse af sugardating blandt danske unge: 2-5 procent har haft transaktionel sex

Samlet set viser resultaterne af de to spørgeskemaundersøgelser, at mellem 2 og 5 procent af danske unge mellem 18 og 30 år har erfaringer med transaktionel sex. Survey 1 viser, at opgørelsen af omfanget af unge, der har prøvet sugardating, afhænger af, om der spørges til unges adfærd ud fra en prostitutionsdefinition, der angår unges bytte af sex med særligt henblik på at få penge og andre materielle goder, eller om der spørges til deres adfærd ud fra et transaktionelt perspektiv, hvor udvekslingerne af intimitet og materielle goder kan være motiveret af både materielle og ikkematerielle faktorer og omfatter ikke-materielle goder såsom anerkendelse og omsorg.

Ifølge survey 1 er andelen af unge, der svarer, at de har udvekslet sex og intimitet med det formål at opnå materielle goder såsom penge eller gaver, 2,4 procent. Andelen af unge, der angiver, at de har udvekslet intimitet og materielle goder som en del af bredere transaktioner, hvor formålet ikke primært var defineret som økonomisk, er derimod noget større, nemlig ca. 5 procent, heraf 5,7 procent af unge kvinder og 4 procent af unge mænd. Ud af de 4 procent af unge mænd, der har erfaring med transaktionel sex, er langt hovedparten homoseksuelle mænd, mens de 5,7 procent kvinder, der har erfaring med transaktionel sex, i de fleste tilfælde er heteroseksuelle eller biseksuelle. Disse opgørelser kan dog ikke bekræftes af tidligere undersøgelser på området i Danmark eller andre nordiske lande, da disse undersøgelser i højere grad har fokuseret på køb og salg af seksuelle ydelser fremfor at have et fokus på transaktionel sex i bredere forstand.

Hvad angår survey 2, der er en del af Ungeprofilundersøgelsen, svarer 2,3 procent af de unge mellem 15 og 22 år, at de inden for de seneste 12 måneder har ydet seksuelle ydelser mod gaver eller andre goder. Dertil kommer, at 3,7 procent svarer "ved ikke" til spørgsmålet. Andelen med disse erfaringer i survey 2 er højere blandt mænd end blandt kvinder, idet 2,8 procent af mændene svarer ja, mens 5,0 procent svarer "ved ikke" til spørgsmålet om, hvorvidt de har ydet noget seksuelt for materielle goder. Blandt kvinderne svarer 1,8 procent ja, mens 2,3 procent svarer "ved ikke". Der skal dog tages forbehold for resultaterne, eftersom der spørges til erfaringer med transaktioner inden for det seneste år og ikke tidligere i livet. Desuden skal der tages det forbehold, at undersøgelsen ikke omfatter unge, der er uden for uddannelse, samt at den kun omfatter unge

² Se desuden VIVEs rapport ' Unges udveksling af intimitet for materielle goder' (Dahl og Østergaard 2021).

mellem 15 og 22 år (se desuden 'Unge udveksling af intimitet for materielle goder' (VIVE/ Dahl og Østergaard 2021)). Sammenlignet med Ungeprofilundersøgelsen fra 2015 ses en stigning på ca. 1 procentpoint idet 1,3 procent af de unge på daværende tidspunkt svarede at de havde ydet seksuelle ydelser mod gaver eller andre goder, heraf 0,9 procent af kvinderne og 1,7 procent af mændene (Ungeprofilundersøgelsen 2016). Hvorvidt der er sket en reel stigning i antallet af unge, der har haft transaktionel sex, kan vi ikke afgøre ud fra disse data. Den relative stigning i antallet af unge, der har profiler på de hjemmesider, der formidler sugardating i Danmark, peger dog ligeledes på en markant øget interesse for at søge en sugardaddy blandt danske unge.³ Også en ny undersøgelse fra Norge indikerer, at stadig flere unge har erfaringer med transaktionel sex, idet 3,6 procent af unge i Oslo i 2018 angav, at de havde byttet seksuelle handlinger mod materielle goder de sidste 12 måneder (Tyssebotn & Aasgaard 2020), mens dette tal var 1,4 procent i et tilsvarende studie blandt unge i Oslo baseret på data fra 1996 (Pedersen & Hegna 2003).

Foreløbige resultater af undersøgelsens kvalitative del

De unge, vi har rekrutteret til undersøgelsen, kommer fra mange forskellige miljøer og er kontaktet gennem forskellige kanaler, herunder gennem organisationer, der arbejder med marginaliserede og udsatte unge i hverdagen.³ Projektets hovedfokus på marginaliserede unge dækker over, at vi ønskede at interviewe unge, der af en række årsager oplever marginalisering i hverdagen, hvad enten dette knytter sig til deres seksualitet, kønsidentitet, etnicitet, stigmatisering, sociale forhold eller andre faktorer, der måtte vise sig relevante for de unge. Herunder ønskede vi også at forstå, hvilke problemer de unge oplever i sugardating, og hvordan disse oplevelser knytter sig til deres marginalisering.⁴

³ Der har været en stigning i antallet af personer, der bruger hjemmesider, som formidler sugardating herhjemme, herunder sugardaters.dk, dansksugardating.com, sugardaddydates.dk, sugarfar.dk, victoriamilan.com, og den amerikanskbaserede hjemmeside seekingarrangement.com. Sugardaters.dk, der er den mest populære af disse hjemmesider, har oplyst forskerne i projektet om, at de havde 58.000 profiler i 2016, mens de i marts 2020 havde 115.000 profiler på hjemmesiden. Heraf er 33 procent af profilerne ifølge hjemmesiden registreret som sugarbabes, det vil sige yngre kvinder, der søger sugardaddies, 22 procent er boytoys, som primært er yngre mænd, der søger sugardaddies eller sugarmummies, 44 procent af brugerne er registrerede som sugardaddies, mens under 1

³ Da vi som forskere antog, at det ville være relativt svært at rekruttere unge til den kvalitative undersøgelse, brugte vi en bred og fleksibel vifte af rekrutteringsstrategier. Nogle af interviewpersonerne fik vi kontakt med gennem VIVEs survey 1, hvor de unge, der svarede, at de havde udvekslet intimitet for materielle goder, til sidst i surveyen blev spurgt, om de ville stille op til et anonymt interview. Derudover har vi søgt kontakt med unge gennem sociale medier såsom Facebook og via postkortkampagner blandt unge på uddannelsesinstitutioner og i ungeorganisationer. Vi søgte også at rekruttere interviewpersoner via RedenUng, der er en del af projektgruppen, LivaRehab, der er en del af projektets følgegruppe, samt via de øvrige samarbejdspartnere i projektet, der arbejder med unge i det daglige. Desuden har vi anvendt et bredt professionelt netværk af kontakter, der har været i berøring med unge, som bytter sex eller samvær, fra journalister og dokumentarister til personer, der selv har henvendt sig til os, og som enten kender unge med disse erfaringer eller som selv har disse erfaringer. Endelig er vi blevet kontaktet af unge, der ønskede at deltage, efter at de hørte om vores projekt gennem medierne, sociale medier eller via deres sociale netværk, eller som har hørt om projektet fra andre interviewpersoner. Vi har også aktivt bedt interviewpersoner om at hjælpe til med at finde yderligere deltagere til projektet i deres egne netværk, også kaldet sneboldsmetoden (Atkinson & Flint 2001).

⁴ Interviewene er primært udført af projektets forskere samt i fire tilfælde af medarbejdere fra hjælpeorganisationerne RedenUng og LivaRehab. Nogle af de unge med erfaringer med transaktionel sex ønskede yderligere anonymitet eller foretrak at blive interviewet

procent af brugerne er registreret som sugarmummies, der søger boytoys. Ifølge sugardaters.dk var der ca. 10.000 aktive brugere på hjemmesiden i marts 2020. Vi har ikke oplysninger om antal profiler fra andre hjemmesider, der formidler sugardating i Danmark.

Karakteristik af de interviewede unge i undersøgelsen

De unge, vi har mødt undervejs i undersøgelsen, er meget forskellige. På nuværende tidspunkt er vi ikke langt nok med analyserne af materialet til, at vi kan sige noget definitivt om, hvordan de unges baggrund hænger sammen med, hvordan de oplever at udveksle sex og intimitet for materielle goder.

Vi kan dog helt overordnet se en tendens til, at relativt flere af de unge med erfaring med transaktionel sex set i forhold til andre danske unge kommer fra familier, der har haft forskellige udfordringer, eller hvor den unge har oplevet svigt. Der kan være tale om, at forældre har psykiske sygdomme og/eller stofmisbrug, at den unge har gennemgået konfliktfyldte skilsmisser, og/eller at forældrene af andre grunde ikke har kunnet tage sig af den unge. En del af de unge fortæller om manglende omsorg og opmærksomhed fra forældre og andre voksne, og nogle af dem er blevet fjernet fra hjemmet og anbragt på institutioner eller i plejefamilier. Grunden til fjernelser er i de fleste tilfælde enten forældres psykiske sygdom, omsorgssvigt eller seksuelt misbrug.

En række af de unge har haft trivselsproblemer i folkeskolen og oplevet mobning og/eller at føle sig udenfor, anderledes eller ensomme i skoletiden. Nogle har flyttet meget under deres opvækst. Mange har på interviewtidspunktet mindre uddannelse end det, der er gennemsnitligt for danske unge, og en del befinder sig uden for arbejdsmarkedet, heraf er flere sygemeldte eller i et psykologforløb. Nogle af de unge er under uddannelse, på HF-niveau, produktionsskoler eller tekniske skoler, og enkelte læser/har læst på universitetet.

Boligsituationen er for en del af de unge ganske usikker, og mange siger, at de i perioder har dårlig økonomi. Nogle har eller har haft et problematisk forbrug af rusmidler. Nogle af de unge siger, at de på interviewtidspunktet har et svagt socialt netværk, men de fleste ser ud til at have venner og/eller familie, som de kan støtte sig til, hvis noget er svært.

Både VIVEs survey 1 og 2 viser, at unge med få socioøkonomiske ressourcer i lige så høj grad som andre unge oplever at modtage materielle goder på dates, men lidt oftere end andre unge har oplevet at give kys eller sex til gengæld for materielle goder. Når det kommer til udvekslingen af intimitet for ikke-materielle goder, såsom bekræftelse og omsorg, og oplevelser af at blive kontaktet

af andre unge med samme erfaringer fremfor af forskerne. I disse tilfælde har vi trænet unge med sådanne erfaringer i interviewteknik og i vores spørgeguide, og herefter har de selv har stået for interviewene, også kaldet peer-to-peer-interviews eller peer ethnography (Hawkins et al 2009). I nogle tilfælde, hvor unge med sådanne erfaringer var vanskelige at få kontakt med, har denne metode vist sig brugbar, og indtil videre er fire interviews udført af unge, der selv har tidligere erfaringer med transaktionel sex. Da de unge, som

udveksler sex eller intimitet, er en meget sammensat og stigmatiseret gruppe, kan vi ikke garantere, at de unge, vi har talt med, er repræsentative for alle unge, der er engageret i transaktionel sex.

uopfordret med henblik på udveksling, viser VIVEs undersøgelser desuden en overrepræsentation af socioøkonomisk relativt resourcesvage unge. Unge, der har psykiske lidelser eller et forbrug af hash eller andre stoffer, udveksler i højere grad end andre unge intimitet for materielle og ikkematerielle goder. Det samme gælder for unge, der har oplevet seksuelle overgreb.

Survey 1 viser, at unge, der ikke er i beskæftigelse eller i uddannelse, samt unge, der har økonomiske bekymringer, i højere grad har givet kys eller sex til gengæld for materielle goder og ikke-materielle goder. Survey 2 viser desuden, at unge, der er i gang med en forberedende grunduddannelse (FGU), og unge, der har modtaget støtte fra kommunen via en forebyggende social indsats eller har været anbragt uden for hjemmet, i højere grad end andre unge har ydet noget seksuelt til gengæld for gaver eller andre goder.

Af både survey 1 og 2 fremgår det, at unge, der har et højere forbrug af rusmidler (hash, andre stoffer eller alkohol), har praktiseret transaktionel sex mere end gennemsnittet af danske unge. Det samme gælder i survey 1 unge med psykiske lidelser samt unge, der har oplevet seksuelle overgreb. Begge undersøgelser bekræfter tal fra undersøgelser, der viser, at unge, der har solgt seksuelle ydelser, gennemsnitligt har færre socioøkonomiske ressourcer og oftere er at finde blandt socialt udsatte end andre unge (Svenson et al 2013; Hegna og Pedersen 2002; Svedin og Priebe 2004).

Da vi endnu ikke har rekrutteret tilstrækkeligt med interviewpersoner til at sige noget samlet om de grupper, som har anden etnisk baggrund end dansk, eller som definerer sig som andet end mand eller kvinde eller tilhører LGBT-gruppen, er særlige data om disse grupper foreløbigt udeladt.

Hvordan skabes kontakt, og hvordan mødes de unge med sugardaddies?

De unges kontakt med ældre mænd foregår i de fleste tilfælde gennem hjemmesider, der formidler sugardating, primært sugardaters.dk, men også andre danske sugardatinghjemmesider samt den amerikanskbaserede hjemmeside seekingarrangement.com. Enkelte har også fået kontakt med sugardaddies gennem almindelige datingsider som Tinder. Kontakten via sugardatinghjemmesider foregår ved, at de unge opretter en profil som sugarbabe og skriver, hvad de søger, og dernæst bliver de kontaktet af mænd, der har oprettet profiler som sugardaddies. I den efterfølgende dialog med mændene vurderer de unge, hvem de vil mødes med, og parterne aftaler, hvad der skal udveksles, og/eller hvor de skal mødes første gang. Nogle sugarbabes får flere henvendelser fra mænd end andre og har dermed et større udvalg, og nogle har mere eksplicite kriterier for, hvilke mænd de vil mødes med, end andre. For nogle, særlig dem, der sugardater, fordi de mangler penge, kan det være svært at sige nej, selv om de tilbud, de får, ikke nødvendigvis er, som de havde

forestillet sig. Nogle unge mødes indledningsvist med en sugardaddy til et såkaldt 'kemimøde', hvor partnerne ser hinanden an og vurderer, om de skal mødes igen. I mange tilfælde har de unge sex samme aften, som de mødes med den ældre mand, og det foregår oftest privat hos manden eller kvinden, i en bil eller på hotel. Enkelte kvinder har mødt en sugardaddy via deres netværk, i byen, på rejser, eller ved at mænd har kontaktet dem over sociale medier.

I nogle tilfælde mødes de unge kun med en sugardaddy en enkelt gang og finder derefter en ny at mødes med. I andre tilfælde mødes de unge gentagne gange med den samme sugardaddy. Der er stor variation i længden af disse forhold, hvor mange gange de mødes, hvor mange sugardaddies de unge har mødt med, og hvem de har haft sex med. Nogle af de unge har kun mødt med to-tre mænd over nogle gange og er derefter stoppet med sugardating, mens andre har haft 20-30 forskellige sugardaddies, hvoraf de har mødt flere gange med en del af mændene. De mænd, som de unge mødes med, er i langt de fleste tilfælde en del ældre end dem selv, og de fleste af mændene er mellem 35 og 60 år. De fleste af mændene har dansk baggrund, og enkelte er f.eks. forretningsrejsende fra andre lande.

De unges motiver til at udveksle intimitet og materielle goder

De unge giver overvejende udtryk for, at deres motiver til at sugardate er en søgen efter spænding, penge, bekræftelse og nogle gange luksus. Selvom udveksling af intimitet og materielle goder i de fleste tilfælde indeholder økonomiske motiver står disse sjældent alene. I mange tilfælde handler det desuden om en kombination af søgen efter spænding, anerkendelse, bekræftelse, omsorg, nysgerrighed, at afsøge grænser eller at udleve en fantasi. Ofte optræder flere af disse motiver samtidig, og nogle unge kan for eksempel opleve selve det at modtage penge eller gaver som en form for anerkendelse. I de tilfælde hvor penge ikke er det primære motiv i starten kan dette ændre sig og blive et mere fremtrædende motiv efterhånden som de unge bliver afhængige af pengene.

Økonomiske motiver

Det at få penge til noget, de ellers ikke ville have økonomi til, er et gennemgående motiv for de fleste af de unge. Særligt de unge, der befinder sig i en svær økonomisk situation, kan opleve at blive afhængige af pengene til at dække basale udgifter.

Nogle unge bruger pengene til husleje, mad eller stoffer, mens andre afbetaler på lån eller sparer op til særlige udgifter. Som Anita (24) fortæller:

Så jeg har ikke haft brug for SU-lån, men kan betale min husleje, og så har jeg også fået en slags opsparing. Og så vil jeg måske gerne investere i en andel eller en ejerlejlighed

på et tidspunkt, for jeg er træt af hele tiden at flytte rundt. Det er basically også derfor, jeg gør det [sugardater].

Enkelte unge bruger pengene på luksusvarer såsom tasker, tøj og andre dyre varer eller på middage og byture med vennerne. Betina (24) fortæller om, hvordan det var at få råd til dyre mærkevarer:

Det der med, at så fik man lige pludselig råd til de tasker, som alle ens venner også havde, og så er man ikke udenfor. Eller man fik råd til alle de tasker, som de kendte mennesker, man ser, har, og som har alle de ting her. Og som bloggere har, og så fik man råd til det, og så var man lige pludselig hip.

De fleste af de unge siger dog, at de har brug for penge til de daglige ting som husleje, mad, tøj og måske en tur i biografen. Sine (25) fortæller, hvordan hun blev inspireret til at tjene hurtige penge:

Efter Fie Laursen lavede det her opslag og fortalte om det, så tænkte jeg, jeg kunne da egentlig godt se mig selv i det her, plus at jeg kunne da også godt bruge noget økonomisk hjælp. Fordi jeg tænkte, okay, jamen hvis jeg vitterligt kan finde nogen, der ikke er for klamme. Jamen så tænkte jeg, så kunne jeg da lige hurtigt tjene nogle penge.

Vigga (19) siger om de penge, hun tjente på sugardating:

Altså det var bare lige nok til, at jeg følte, at jeg kunne leve det liv, jeg følte, at jeg havde lyst til at leve den måned, og ikke skulle tænke på penge. Jeg kunne tage i biografen og tage ud at spise og give en middag med mine venner, og de er jo alle sammen sådan, de har jo ingen penge, for helvede. Altså det er jo sådan, der er jo ikke nogen af os, der har råd til at gå ud og spise sushi, men så kan jeg lige give en omgang. Det er så sjovt, fordi jeg elsker jo selv at være den, der giver.

For unge som Vigga handler det at sugardate altså ikke primært om penge til luksus, men om at hun gerne vil slippe for at tænke på økonomi hele tiden.

For andre af de unge handler det om, at de har behov for penge til stoffer. Miriam (22) fortæller, at det var jagten på hash, som gjorde, at hun begyndte at bytte sex, da hun var helt ung. Hun og hendes veninde fandt blandt andet mændene på datingsider:

Jeg tænkte helt sikkert, at der er hash her, så det er lykken, uanset om jeg så skal gøre noget, jeg ikke vil, så er det bare her, jeg skal hen, og det var også sådan, det var. Jeg havde en veninde, som havde oplevet mange af de samme ting som mig. Vi var rigtig

gode veninder, og vi gjorde det hele sammen. Vi fandt fyre på nettet, som kunne love hash. Vi tog hjem til deres lejlighed og satte os selv i meget farlige situationer for at få noget hash. Vi satte os selv i mange situationer, hvor at ... altså vi har både set folk få tæsk, til de blødte over det hele, og vi har engang flygtet fra en lejlighed med syv mænd, som nærmest havde en intention om noget gang rape, og vi var 13 og 14 år gamle ...

Vi kan altså se, at de unges motiver er meget forskellige, og at nogle af de unge oplever, at de sætter sig i nogle situationer, de ikke ønskede at være i.

Det økonomiske motiv står dog sjældent alene og er, som vi skal se i det følgende, særligt i starten kombineret med for eksempel et ønske om spænding, bekræftelse, kontrol eller en afsøgning af grænser.

Følelsen af midlertidig kontrol eller magt

Nogle unge oplever det at få penge fra sugardaddies som noget, der er forbundet med magt over mændene, og oplever, at det er dem selv, der bestemmer, når de mødes med mænd. Det gjorde sig for eksempel gældende i Michalas (22) tilfælde:

Altså jeg kan rigtig godt lide det der økonomiske, jeg får ud af det, fordi det gør, at jeg ikke lever så stramt. Det gør, at jeg rent faktisk kan have det fedt. Og så kan jeg godt lide den her form for magt. Altså jeg er slet ikke dominerende, men jeg elsker bare, at jeg kan sige, jamen det skal være sådan og sådan, og så retter de [mændene] sig efter det.

Nogle af disse unge beskriver en følelse af at have kontrol over situationen, fordi det, der udveksles, ofte aftales på forhånd, og at de har en klar forventning til, hvad der skal ske, og fordi de modtager penge og samtidig får spændende oplevelser. Omvendt er der også en del af de unge, der med tiden erkender, at den magt, de føler, er overfladisk, fordi de oplever, at det i sidste ende handler om sex, og hvor det er manden, der bestemmer. Mie (27) fortæller:

Ja, en kort periode føler du, at du har magten, fordi du får penge for at gøre noget, du godt kan lide at gøre. Du kan godt lide at tage på hotel. Du kan godt lide at tage på wellness-ophold. Du kan godt lide at gå i biografen. Du kan godt lide at spise god mad, og du får penge for det, så du forklarer over for dig selv: "Ej, jeg har magten. Jeg bliver betalt for at gøre noget, jeg er vild med, og det er en kendt person. Han vil have mig". Problemet er bare, når det så udvikler sig, og han kun vil have sex til sidst, så føles det, som om han tager det hele fra dig på én gang. River plasteret af.

Mange af de unge oplever altså, særligt når de starter med at sugardate, at de er i kontrol og har magten. Men som vi skal se i det følgende, kan denne følelse være svær at fastholde over tid.

Søgen efter spænding og bekræftelse

Et motiv for at begynde at sugardate er for manges vedkommende, at det er spændende at gøre noget, der er nyt og ukendt, og som ses som forbudt i samfundet. For eksempel udtaler Sofie (26):

Jeg var inde på den her side, ikke for at få et forhold, men for at have sådan lidt spænding, lidt eventyr, prøve noget nyt, og så er det jo lidt forbudt. Jeg plejer at sige, jamen det her er lidt forbudt og beskidt, og sådan ja – derfor er det spændende.

Flere kæder det spændingsmoment, der kan ligge i mødet med ældre mænd, sammen med en personlig tilbøjelighed til at søge og udfordre grænser:

Jeg har en vildskab inde i mig. Det har jeg. Og jeg kan godt lide at søge de der grænser. Også med stoffer og sådan nogle ting. Ikke fordi jeg har gjort det meget. Men jeg kan godt lide at skubbe til de der forestillinger om, hvad der er okay og hvad der ikke er okay. (Veronika, 20)

Spænding og eventyr fylder altså en del for nogle unge, særligt når de er i en situation, hvor de er ensomme, har brug for bekræftelse, eller hvor de afsøger sider af sig selv. Men der er også nogle, der søger tryghed og omsorg og peger på, at de har manglet nogle voksne til at tage sig af dem:

Jeg savnede nok en, som kunne gøre nogle ting, som en far kunne gøre. Som at betale for ens tandlæge, køre en steder hen og give en gaver. Og det nære, når man også krammer og kysser. Det er aldrig sex-delen, som betyder så meget for mig. Det er bare omsorgen. Det er nok også derfor, det hedder en sugardaddy. Så jeg tror nok også, at jeg savnede sådan en far-agtig type. (Alice, 21)

Andre søger bekræftelse i, at deres sugardaddies fortæller, at de er smukke eller har en flot krop:

Jamen altså jeg synes, det er sjovt, så jeg gør det ikke kun for pengene, men fordi jeg synes, ud over det økonomiske og sådan, at så får jeg også komplimenter for min krop, og det har jeg jo aldrig fået. (Betina, 23)

Der er generelt en tendens til, at de unge udviser et behov for at få en anerkendelse, som de føler, de har manglet i deres liv, gennem kærester, dates, venner, familie, arbejde eller på en uddannelse.

De foreløbige resultater af vores interviews flugter på flere områder med resultaterne af VIVEs spørgeskemaundersøgelser. I VIVEs survey 1 havde respondenterne mulighed for at angive mere end en årsag til, at de havde udvekslet intimitet for materielle goder. Der kunne angives årsager, der har en økonomisk karakter, som f.eks. at respondenterne har udvekslet intimitet for at få adgang til luksus eller for at få deres økonomi til at hænge sammen. De unge kunne også vælge en række årsager, der handler om opfyldelse af følelsesmæssige og sociale behov, som f.eks. at de gjorde det for at opnå spænding, fordi de kedede sig, fordi de følte sig ensomme eller ønskede bekræftelse, eller fordi de ønskede at udleve en fantasi. Endelig har der været mulighed for at svare, at deres motiv for at udveksle intimitet og materialitet skyldtes tilfældigheder, pres, eller at de var påvirkede af alkohol eller andre rusmidler i situationen.

VIVEs undersøgelser viser, at de fleste angiver sociale og følelsesmæssige årsager til udvekslingen, som f.eks. bekræftelse og spænding, mens få angiver, at udvekslingen kun har været nødvendig for at få deres økonomi til at hænge sammen. Ud af de unge, der sagde ja til at have udvekslet intimitet for materielle goder, angav 12 procent ensomhed som årsag til dette, mens 13 procent angav søgen efter spænding som årsag, og 7 procent angav, at de gjorde det for at udleve en fantasi. På det økonomiske plan angav 8 procent, at de søgte adgang til luksus, mens 4 procent angav, at årsagen var en svær økonomi, herunder at de havde behov for penge til stoffer.

De unges erfaringer med og tanker om at sugardate

Som vist ovenfor er de unges motiver for at udveksle sex eller intimitet for materielle ydelser meget forskellige. De fleste gør det for pengenes skyld, men det at få opmærksomhed, opleve spænding eller at udforske sin egen seksualitet er også væsentlige motiver. Dog er sugardating sjældent en fuldtidsbeskæftigelse, og de unge har som regel andre indtægtskilder ved siden af, såsom overførselsindkomst, SU, revalidering eller en lønindkomst.

Når vi har spurgt de unge, hvad de modtager og yder til gengæld i mødet med sugardaddies, svarer de fleste, at de primært har modtaget penge, enten i form af kontanter eller i nogle tilfælde via MobilePay eller bankoverførsler. Der er også en gruppe, der har modtaget gaver, middage, byture, biografbilletter og rejser samt transport og hotelophold. Af ikke-materielle goder beretter mange

unge, at de har fået bekræftelse og opmærksomhed fra de mænd, de har mødt. Denne bekræftelse kan enten være i form af selve betalingen, eller at mændene udviser interesse for deres liv og velbefindende. Til gengæld for disse materielle og ikke-materielle goder har langt de fleste kvinder ydet sex, selskab og anden intimitet. Nogle få har ikke sex med mændene. Disse unge siger, at de ikke har lyst til sex med en sugardaddy, eller at mændene er tilfredse med at se billeder af dem, se på dem på skærmen eller tale med dem. Selv om der ikke indgår sex i relationen, er der i flere tilfælde en økonomisk kompensation fra mandens side til gengæld for kvindens selskab. I de tilfælde hvor de unge mødes med en sugardaddy til såkaldte 'kemimøder' er der som regel, men ikke altid, økonomisk kompensation.⁵ Der er også tilfælde hvor den unge kun mødes med manden, ofte på nettet, for at få opmærksomhed. Her vil der ofte ikke være økonomisk kompensation.

Prostitution eller ekstra penge og spænding i hverdagen?

En af de tematikker, der rører sig blandt de unge, er, hvorvidt sugardating er lig med prostitution eller sexarbejde. Nogle af de unge mener, at sugardating og prostitution er det samme, som Malou (29):

Altså i min verden, så ville jeg jo sige, at sugardating, det er jo også en form for prostitution faktisk. For du gør dig selv til en handelsvare. Du bytter. Altså du bytter dig selv for at få en taske eller for at få 1500 kroner, måske endda mere (...) altså du har fået noget for det.

De fleste unge skelner dog mellem, om sugardating opleves som et frit valg, hvor de er i kontrol med det, der foregår, eller om de føler sig tvunget til at udveksle på grund af økonomiske problemer. Nanna (19) skelner på følgende måde:

Jeg tror, sugardating, det er for at få noget ekstra ud over hverdagen. Ikke fordi man mangler ting, men "jeg kan godt have sex for at få nogle ekstra penge", måske ikke nødvendigvis fordi man mangler det. Men med prostitution, der er det, fordi man ikke kan andet. Hvorimod jeg tror med sugardating, der kan man godt have uddannelse eller arbejde ved siden af og så samtidig gøre det som en ekstra ting. I prostitution, der tror jeg ikke, man har nogen muligheder.

Vi kan altså se, at Nanna har en idé om, at prostitution er et udtryk for tvang og nødvendighed, mens sugardating kan være mere frivilligt. På samme måde siger Miriam (22), at hun i princippet

⁵ 'Kemimøder' er dates, hvor de to parter ser hinanden an og vurderer om de skal have en relation, og der er flere unge der bruger det udtryk, når de beskriver deres første møde med en potentiel 'sugardaddy'.

mener, at sugardating og prostitution er noget forskelligt, men efter at have prøvet begge dele oplever hun, at følelsen, for hende, er den samme:

Altså grundlæggende, så er det jo, at prostitution er jo et arbejde, hvor at når man er på arbejde, så får man fri på et tidspunkt, og så går man hjem til sig selv, ikke, imens sugardating er jo noget, du tager med ind i dit liv, i dit privatliv, og det er noget meget mere personligt, hvor at det er jo ... meningen med sugardating er jo, at du skal på en eller anden måde opnå en relation til en, hvor at du så får nogle penge ud af det. Så det er klart, at det er jo en livsstil, men for mig var det det samme. Den samme følelse i hvert fald.

Eksemplet viser, at der i sugardating kan opstå en problematik i forhold til, hvor privat eller personlig en udveksling udvikler sig til at blive, når der ikke sættes tydelige grænser for, hvor og hvordan udvekslingen skal foregå.

Andre unge peger på en tydeligere forskel på prostitution/sexarbejde og deres egne dates med sugardaddies. Sofie (26) fortæller:

Når jeg snakker om sugardating i min omgangskreds, så har de et helt forkert billede af, hvad det egentlig omhandler, (...) fordi at alle tænker jo, i hvert fald alle dem, jeg snakker med, tænker jo, det er prostitution, altså det er jo kun sex, men jeg har været på dinner dates med en daddy uden at skulle betale med sex. Og jeg har sovet på hotel uden at skulle have sex. Så det er ikke kun det altså.

Hun fortsætter:

Og så var der rigtig mange, der kom med beskeder om sex for et beløb, hvor jeg så også endte med at skrive i min profil, at jeg søger ikke det her og slet ikke på et kemimøde. (...) der skal være kemi ved det her, fordi ellers så vil jeg ikke, og så kan man jo bare gå hen til en luder. Og der var der mange mænd, der blev ved med at kalde mig for kedelig, og så sagde jeg jamen, nej.

Som vi har set ovenfor, er der unge, der beskriver deres forhold og udvekslinger som dates eller møder, og som ikke anser det som prostitution, mens der er andre, der ser tydelige prostitutionslignende elementer i sugardating. Andre igen mener, at de er endt i en form for

prostitution eller sexarbejde, hvilket nogle ser som et problem, mens andre ikke gør. Mange unge peger dog på en væsentlig problemstilling i mødet med mænd på sugardatinghjemmesider, nemlig at en del af de mænd, de skriver med på f.eks. sugardaters.dk, har en anden forventning til relationen, end de selv har. De fleste mænd henvender sig til de unge kvinder med et eksplicit ønske om at købe seksuelle ydelser for penge. En del af de unge, vi har talt med, bryder sig ikke om at blive tiltalt som 'prostituerede', eller at mændene vil lave en eksplicit aftale om ydelser, tid og økonomi. I nogle tilfælde afvises disse mænd af kvinderne, enten fordi de opfatter tonen i dialogen som respektløs, eller fordi mændene beder om ydelser, som kvinderne ikke ønsker at give dem. Selvom mange af de unge kvinder ender med at lave aftaler med sugardaddies om en økonomisk modydelse for sex, lader det til at være vigtigt for de fleste, at samtalen over nettet eller hjemmesiden bærer præg af respekt, en implicit forståelse, gensidig tillid og tålmodighed fra mændenes side.

Sarah (21) siger for eksempel: "Jeg siger nej, hvis de er for ubehagelige, når vi skriver, for der er nogle af dem, der ... hvor de behandler én som en luder." Også Vanessa (25) prøver at undgå dem, som er for eksplicite omkring det seksuelle: "Der er også dem, der bare vil have sex nu og her, og slet ikke ser, hvad man faktisk skriver. De har ingen interesse i, hvem man er, og kører bare på. Det er et kæmpe turnoff".

Marie (24) vælger dem fra, som hun ikke har tillid til:

Altså bare sådan, hvis det er nogen, der har nogle weird fetiches eller bare tror, at jeg er en krop, du ved, hvor de tror, de kan gøre alt ved mig, så filtrerer jeg dem, det vil jeg altså ikke, eller hvor de ser sådan ikke søde ud.

Kontrasten mellem, hvad henholdsvis de unge kvinder og 'daddies' forventer og ønsker, når de mødes på sugardaters.dk, er ifølge de unge kvinder i mange tilfælde stor. Som vi viser i det følgende, lader disse forskellige ønsker og forventninger til at være en væsentlig årsag til de problemer som de unge oplever.

At søge ordentlige mænd: Om at vælge de rigtige og afvise de forkerte

Mange af de unge beskriver sugardating som noget andet end prostitution, i og med at de oplever, at de kan vælge til og fra. Sine (26) siger:

Fordi at ja netop, at jeg kan tillade mig at vælge dig fra, og der er to hundrede andre end dig. Jamen, og det er jo det, der er så svært for mig at pinpointe ... Det har ikke noget at gøre med, at jeg ikke vil bruge min tid på de her mennesker. Det har heller ikke som

sådan noget med pengene at gøre, fordi altså de penge, jeg får, er heller ikke imponerende i forhold til, hvad jeg ved, man kunne tage for det, så sætter jeg større pris på, at det er nogle ordentlige mennesker, at det er et behageligt selskab, med respekt.

For du kan jo sortere ni ud af ti beskeder fra, fordi de skriver om sex for penge, ikke? Altså, og så er der måske en tiendedel af beskederne tilbage, hvor de måske giver udtryk for at lede efter noget andet, der sådan er lidt dybere. Jamen som jeg sagde tidligere ... jeg har brug for sådan en eller anden mental connection også, og jeg har nok i det hele taget altid været sådan lidt tændt på ideen om en, der også har hjernen med.

Eftersom en række af de unge kvinder synes, det er ubehageligt, når mænd skriver direkte og spørger om sex for penge, eller når de virker desperate og spørger, 'hvad det koster', er nogle også opmærksomme på, at fravælge eller afvise de sugardaddies, der søger et hurtigt handelsforhold. Marie (24) påpeger, at hun har brug for en fornemmelse af, hvem mændene er, og at hun skal være sikker på, at hun vil bruge tid på dem, og at hun kan stole på dem:

Allerede de første beskeder, der kan man sådan rimelig hurtigt fornemme, om det er nogle, der bare er desperate efter sex ... Enten så har de lavet sådan en besked, hvor de skriver: "Hvorfor svarer du ikke, smukke?" Alt for desperat. Det er et nej, og så lader jeg være med at svare på det, og så er der dem, der laver sådan en: "2000,- nu hos mig", og det er sådan set også et nej. Det skal være, fordi de også viser, at de har interesse, allerede i de første beskeder, at man kan få en samtale kørende. Og så mødes jeg aldrig med nogen, som jeg ikke har skrevet med på Snapchat, så jeg tilføjer dem, og hvis ikke de har Snapchat, så ses jeg ikke med dem. Så jeg tilføjer dem på Snapchat, og så skriver vi sådan lidt frem og tilbage. Jeg bliver lidt nødt til at vide, hvem de er, og hvordan de ser ud, og at vi kan sammen. Man kan sådan rimelig hurtigt fornemme i beskederne, om det er nogen, som man ville stole på.

Denne forestilling om forskellen på sugardating og prostitution er almindelig blandt mange af de unge, og de forventer, at relationen og oplevelsen i sugardating er kvalitativt anderledes end i prostitution. Nogle skelner også mellem, om der betales med penge, eller om det er gaver eller oplevelser, der er valutaen, og mellem hvorvidt prisen er fast eller ej. Nogle ser prostitution som en form for arbejde, med en kortvarig og aftalt ydelse, mens de forbinder sugardating med mere flydende aftaler, hvor man ikke i detaljer har aftalt, hvad der skal foregå. Dermed forbinder nogle af de unge en større fleksibilitet med sugardating end med prostitution med hensyn til, hvad de føler sig forpligtet til at give mændene seksuelt.

Når tingene skrider: Den svære skelnen mellem sugardating og prostitution

Uanset disse forestillinger om, at sugardating og prostitution er væsensforskellige, er der alligevel mange af de unge, som oplever, at denne skelnen mellem sugardating og prostitution kan være svær at opretholde i praksis. Nogle oplever, at de ikke får det ud af udvekslingen, som de forestiller sig, og/eller at grænserne for, hvad de vil være med til, flytter sig på uønskede måder, både i den enkelte relation, og efterhånden som de indgår i stadig flere forhold. Susanne (27) fortæller, at hun troede, sugardating var anderledes end escort, men hun oplevede, at det i praksis var meget ens:

Jeg må ærligt indrømme, at jeg har tidligere overvejet, om jeg skulle blive escort-pige. Og der kan jeg bare huske, at jeg ... jeg havde det virkelig svært ved, at tænke, hvis nu man ikke kunne lide manden. Fordi jeg har et ret stort behov for sex og et ret stort drive i den retning. Jeg kan bare slet ikke holde ud at skulle være sammen med en mand, som jeg reelt ikke tænder på. Så da sugardating kom på banen eller blev en ting, så kan jeg huske, at jeg tænkte: "Ja, why not, altså?" Øh. Men det er meget escort-agtigt, altså sådan noget med, at jeg kommer hjem til dig om en time, og så gør vi det og det, og så får du sådan og sådan. Det var sådan, jeg blev mødt.

En række af de interviewede oplever, som Susanne, at grænserne er flydende, og ydermere at de udvekslinger, de oplever, over tid mere og mere kommer til at ligne det, de forestiller sig er prostitution, forstået som salg af sex for penge. Selv om relativt mange snakker om, at de forventer, at sugardating er noget, der er kendetegnet ved en mere personlig relation og mere frivillighed end prostitution, så oplever flere, når de bruger siden sugardaters.dk eller sugardater via Tinder eller et møde i byen, at det kan være svært at skelne mellem de to. En del af de unge oplever, at fordele, som de i starten associerede med sugardating – frivilligheden og kontrollen, opmærksomheden og, for enkelte, intimiteten hen ad vejen forsvinder, og at relationen mere kommer til at minde om det, de forbinder med prostitution. Sarah (21) fortæller:

Så i starten vil jeg opfatte det som en, en ... en flirt, hvor man kan sige, at man giver en mand, som har svært ved at finde en kæreste eller ikke har tid til at finde en kæreste, en kæresteoplevelse, mod man får en løn. Så man er egentlig i og for sig på arbejde som kæreste. (griner) Men, men når man så er sammen med de her mænd, jo længere tid man er sammen med dem, jo mere du er sammen med dem, jo mere ønsker de bare at have sex med dig. Jo mere siger de til dig, ej kan du ikke bare lige mødes en halv time? Så kan vi bare lige have sex, så kan du gå tilbage til dig selv. Jo mere du er sammen med

dem, jo mere holder de op med at tilbyde mad. Og holder op med at tilbyde al luksussen i det. Og nogle mænd gør jo blandt andet det, at de tilbyder, at du kan leje et hus af dem samme dag. Mod at du betaler dem nogle penge, og så kan du have så mange mænd som overhovedet muligt på en dag. Og det er der, hvor grænsen går fra sugardating til prostitution.

Som citaterne her viser, oplever en del af kvinderne, at det over tid kan være svært at fastholde oplevelsen af en uformel datingrelation eller en 'kæresteoplevelse'. En del beskriver at deres oprindelige forestillinger om sugardating begynder at skrider, og at sex og penge over tid bliver mere fremtrædende aspekter af relationerne.

Grænseoverskridelser og grænsesætning

Mange af de unge har overvejelser i forhold til grænsesætning når de sugardater. Et vigtigt aspekt er de grænser, som de ønsker at opretholde i forhold til, hvad de ikke vil lade gå ind i udvekslingen – som urinsex, voldelig sex, analsex, slavefantasier eller at have sex i private hjem. Nogle unge føler, at de er i stand til at opretholde disse grænser i deres relationer til daddies, mens andre føler, at det kan skride. Et andet aspekt er, at en række af de unge oplever, at de på grund af deres oplevelse af grænseoverskridelser i opvæksten som voksne har svært ved at mærke og opretholde egne grænser. Nogle oplever dette som et problem i forhold til sugardating, mens andre ser sugardating som en mulighed for at eksperimentere og lege med egne grænser og dermed blive bedre kendt med dem. For mange af de unge er der dog en følelse af risiko for, at deres grænser kan blive flyttet i relationen. De taler om, hvor vigtigt det er at passe på sig selv og at turde at sætte grænser, *før* de møder deres date. Når de først er mødtes med deres date, kan det være svært at fastholde grænserne, særligt når parterne er nået til det stadie, hvor de skal til at have sex. Når de skriver med mændene på sugardaters.dk, bliver de fleste bevidste om, hvilke typer mænd de vil mødes med, og hvem der virker desperate, farlige, utiltrækkende eller 'perverse'. Der er også flere af de unge, der peger på, at man ikke bare skal gå direkte hjem eller på hotel med en sugardaddy, men lige se ham an først på en 'kemidate' på en bar eller restaurant. For eksempel siger Anne (19):

Så det er ikke sådan, at man ligesom skal bestemme sig, lige når man ser dem. Man kan godt være der en halv time og så sige: "Jeg føler ikke lige, kemien er der" eller "det har jeg faktisk ikke lyst til alligevel", eller man kan sige, man lige skal mærke efter og ses en anden dag.

En række af de unge fortæller, at de har svært ved at afvise deres dates, når de er nået til at skulle have sex, hvad enten det foregår privat eller på hotel. Flere unge giver eksempler på, at en mand er meget insisterende, at han ikke overholder deres aftaler om, hvilken slags sex de skal have, eller at han nægter at betale efter sex. Enkelte har oplevet at blive udsat for vold eller seksuelle overgreb. Mange unge oplever, at det er svært at sige fra i disse situationer, og i alle disse tilfælde går den

unge fra mødet med en følelse af at have fået overskredet sine grænser. Der er også unge, der oplever, at de potentielle sugardaddies, de skriver med, begynder at 'stalke' dem, når de har afvist mændene. Tine fortæller (24):

Jeg blev jo stalket i jeg ved ikke hvor lang tid. Jeg var faktisk over et år om at slippe af med ham, det var lidt vildt faktisk, men altså jeg tror bare, han nåede på meget kort tid at ligesom føle alt muligt, som jeg slet ikke var med på ... altså hverken følelsesmæssigt eller fysisk, og det tror jeg kom lidt bag på ham, men jeg var der bare ikke ... nok fordi jeg ikke tænkte på ham.

I flere af disse situationer gælder det altså, at transaktionel sex kan medføre grænseoverskridelser, selv når den unge i udgangspunktet følte en form for kontrol eller magt. Særlig nogle af de kvinder, som har oplevet grænseoverskridelser eller omsorgssvigt i deres barndom, ser ud til at komme i situationer, hvor det er svært for dem, at bevare kontrollen.

At føle sig alene og ensom: Stigma, skam og tabuisering

En række af de unge beskriver, at de ikke kan dele deres erfaringer med andre, fordi de tror eller erfarer at omgangskredsen eller samfundet ser ned på udveksling af intimitet eller sex. Det, at de ikke oplever, at deres erfaringer bliver forstået eller anerkendt kan medføre at de skammer sig over deres oplevelser og forhold, eller at de føler mindreværd. En del af de unge fortæller at de i den forbindelse har følt ensomhed og følelsesmæssigt ubehag, der kan vare ved længe efter at de er holdt op med at praktisere transaktionel sex.

Nogle af de unge mener, at samfundet eller medierne har et forkert indtryk af, hvad sugardating er, og at den opfattelse går igen i deres familie og omgangskreds. De mener ikke, at den ældre generation kan forstå, hvordan de har det, og hvorfor de gør det. I de fleste tilfælde ønsker de unge, at der bliver talt mere åbent om både de givende sider ved sugardating, men også om, at det kan have en bagside, og at man kan 'knække ryggen', hvis man ikke 'er klædt ordentligt på':

Det værste er det psykiske og stigmatiseringen, men det er også sexlysten, fordi nogle gange føler jeg lidt, at jeg måske ikke rigtig kan finde ud af, hvor jeg står henne i det (...) folk burde slet ikke sådan se på det som noget dårligt, men så samtidig ved jeg også bare, at mange af de grunde til, at jeg gjorde det, det er jo nok også på grund af min baggrund, og hvordan jeg er vokset op, og de problemer, jeg har. Ja, hvor stort et problem føler man selv, det er ... eller altså om det er en samfundsmæssig stigmatisering. (Pia, 25)

Vanessa (25) udtrykker noget lignende:

Jeg tror, at hvis man har været sammen med en, som man virkelig ikke synes er lækker, og man har fået penge for det, og verden siger, at man skal skamme sig over det ... hvis man ikke i forvejen skammer sig over det, så tror jeg virkelig, at man ville skamme sig meget over det. Det er den skam, jeg tænker, kan være ødelæggende. Så derfor har det altid været vigtigt for mig, at det ikke har været pengene, der har drevet det, fordi jeg tænkte, at det er mere ødelæggende, hvis jeg overskrider mine egne grænser.

Vanessa forklarer altså her, at hun er bekymret for at komme til at overskride sine grænser, hvis hun bliver for økonomisk afhængig af en sugardaddy, eller hvis hun har sex uden at have lyst til det. Andre unge synes ikke, at sugardating er så slemt, som samfundet gør det til:

De har gjort det til en dårlig ting, og jeg føler lidt, det er sådan en slags ... at sådan putte skam på os piger, der er okay med at dele vores kroppe for at tjene penge ... jeg føler bare, alt er forskruet, og man virkelig sådan italesætter det at sælge sin krop, eller hvad man nu vil kalde det, og for penge, og det synes jeg er sådan en naturlig ting ... det er jo bare fucking smart, og det er jo ikke, fordi man er tvunget til det ... det er jo ikke, fordi man har sex med gud og hvermand ... man vælger jo selv personen, plus man får penge ovenikøbet ... der er mange, der render rundt og har sex gratis eller sex for stoffer, eller du ved sådan, og det, at man tjener penge ovenikøbet, det er bare dobbelt smart, synes jeg ... ja, fordi (...) seksualitet og penge kommer fra to forskellige verdener, ikke? Jeg ved ikke, hvordan jeg skal beskrive det, men det er bare, at de to ting i sammenspil er ekstra tabubelagt, ikke? Det er, som om at det er to ting, der aldrig må høre sammen. Og det er noget pis, fordi det gør det jo altid. (Sofie, 21)

De unges udsagn peger på et centralt dilemma med hensyn til, at nogle unge er relativt bevidste om de psykiske følger, såsom følelser af stigma og skam, eller ensomhed og ubehag som de kan opleve i forbindelse med sugardating. De efterspørger derfor samfundets forståelse for nuancerne og opfordrer til en forsigtighed fra voksnes og professionelles side i mødet med de unge og til en anerkendende tilgang til deres oplevelser, motiver og baggrunde.

Følelsesmæssig distance og fortsættelse af mønstre

Flere af de unge, vi har talt med, har oplevet, at deres grænser blev overtrådt i barndommen eller ungdommen, herunder at de var udsat for incest eller voldtægt. Nogle oplever i forbindelse med

sugardating, at misbrug og grænseoverskridelser fortsætter. Det kan føre til, at de har svært ved at få et normalt fungerende sexliv, og/eller at de bliver følelsesmæssigt distancerede:

*Jeg har været udsat for mange ting, der var meget værre end det der ... også mænd, som har misbrugt mig ... jeg er meget kvindechauvinist og synes, mænd er det klammeste i hele verden, og dét lider min kæreste også under en gang imellem, så på grund af det, jeg har oplevet, så ser jeg kun mænd som et sexobjekt og tænker, du får ikke noget altså.
(Vanessa, 25)*

Andre forklarer, at de har fortsat med sugardating, fordi det mindede dem om de andre gange, de var blevet misbrugt. Som Alice (23) forklarer, kan sugardating både ses som en måde at fortsætte et mønster af misbrug og samtidig være en måde at gøre oprør imod det, hvor hun også får noget økonomisk ud af det:

Og jeg er meget grænsesøgende, så jeg tænkte, at det her kunne jeg godt prøve. Og så en anden ting: Jeg har gjort mig rigtig mange erfaringer med, at jeg er blevet udsat for overgreb et stykke tid inden. Hvor jeg tror, der var et eller andet, der er gået sort inde i mig, hvor jeg bare har haft brug for en eller anden rebelsk handling, fordi jeg har tænkt, at: Ok, mænd vil alligevel gerne bare bruge én på den måde, og så kan man lige så godt få noget [penge] ud af det.

Enkelte unge kvinder, der har været misbrugt i deres opvækst, fortæller, at de seksuelle oplevelser, de har i forbindelse med sugardating, kan skabe en form for afhængighed af de grænseoverskridelser, det kan indebære. Som Vanessa (25) siger: ”Det er i min teori, at det kan ske på en måde, ligesom når man dyrker ekstremsport, så kan man jo også blive afhængig af det”.

De unge, der oplever en følelsesmæssig distance, udtrykker en dobbelthed i, at de på den ene side har en overgrebshistorie, men samtidig søger en fortsættelse af bestemte relationer, der for en udenforstående kan virke destruktive eller uhensigtsmæssige.

Hvad får de unge ud af det? Penge, spænding, kontrol og rollespil

Flere unge oplever, som vi har vist ovenfor, en dobbelthed med hensyn til luksus, spænding, bekræftelse og den økonomiske gevinst ved sugardating.

Selvom udvekslingerne i mange situationer kan opleves som en handel eller en ulige relation, baseret på køn, alder og økonomi, er der også unge, der opfatter det som et rollespil, hvor det økonomiske element og pengene kombineres med at 'træde udenfor sig selv' og at skulle performe,

Det er sygt spændende, at der er penge involveret, fordi at du skal performe. Du er jo en eller anden form for vare, som bliver betalt for ... Men du er jo ikke en vare på den måde, for jeg føler mig jo ikke som en vare, jeg føler mig som mig selv, men sådan, det er jo mega spændende, det der med, at man jo også skal klæde sig ud på en eller anden måde. Jeg synes også, at det var helt vildt spændende, at jeg kunne være en anden, end jeg måske var, hvis jeg bare mødte en eller anden random fyr. Træde udenfor. For så var der noget helt andet på spil. Det her var sådan en performance, og det var noget, der lå uden for mig selv, og det var et rollespil, hvor der var penge involveret. (Alice, 23)

Oplevelsen af, at sugardating giver mulighed for at spille en bestemt rolle, der adskiller sig fra ens normale selv eller den, man er i hverdagen, synes at appellere til flere af de unge. Synet på sugardating som et rollespil eller skuespil åbner tilsyneladende for, at man kan adskille udvekslinger og seksuelle møder fra andre dele af ens person, hvilket både lader til at minimere følelsen af skam for den enkelte og giver en følelse af at være 'noget særligt' eller udleve en fantasi i mødet. Enkelte af de kvinder, der har en længere uddannelsesmæssig baggrund eller forekommer mere ressourcestærke, udtrykker en ide om, at sugardating er et feministisk projekt, der enten handler om at kæmpe imod stigma eller om at være i kontrol over for mænd. F.eks. siger Anita (24):

Jeg har fundet en eller anden form for helt særlig feministisk og kvindelig kraft i mig selv. Jeg kan virkelig godt lide den følelse. Jeg føler mig enormt i kontrol og empowered, når jeg gør det her.

Nogle synes, at sugardating er et godt alternativ til almindelig dating, da dating i forvejen er præget af oplevelser af sexism:

Så åbnede jeg så en ny profil på sugardating.dk, tror jeg, det hedder, og så det var sådan en ... lidt en kombination af, at jeg manglede penge, og jeg tænkte, at det var måske en meget nem, belejlig, hyggelig måde at kunne gøre det på, og så også sådan fordi at jeg synes, at jeg sådan ufrivilligt har rodet ret meget rundt i den der skuffe af underliggende sexism i dating, så jeg tænkte lidt, hvad fanden ... altså sådan hvis det alligevel er det, vores virkelighed består af, så kan jeg da lige så godt udnytte det og så samtidig få nogle penge ud af at gøre de her ting. (Sofie, 25)

Flere af de unge har befundet sig i en særlig social eller følelsesmæssig situation, når de er begyndt at sugardate. Eksempelvis fortæller nogle unge kvinder, at de har oprettet en profil på sugardaters.dk, fordi de søgte nye typer af relationer, der kunne hjælpe med at bryde med mønstre i fortiden. Nogle er netop kommet ud af et kæresteforhold, der har været vanskeligt eller præget af vold og kontrol. Andre søger ind i sugardating-forhold som et alternativ til almindelig dating via Tinder eller andre datingapps. Disse unge udtrykker typisk en frustration over, at de 'ikke får noget ud af Tinder-dating', fordi den slags dating er præget af uklare forventninger og rammer, eller at det er svært at finde en kæreste, fordi 'det alligevel bare handler om sex'. Fælles for dem, der bruger sugardatinghjemmesider som sugardaters.dk som et alternativ til f.eks. Tinder er, at de håber sugardating vil give en større grad af bekræftelse, seksuelt, socialt eller økonomisk. Flere unge fortæller, at de ikke får noget til gengæld fra de mænd, de dater på Tinder, følelsesmæssigt eller på anden vis, og derfor kan de lige så godt sugardate for 'i det mindste at få noget ud af det'. Som vi har forklaret ovenfor, gælder det dog for en del unge, at følelsen af bekræftelse og kontrol i sugardatingrelationer aftager med tiden, hvilket i flere tilfælde hænger sammen med afhængighed af pengene og en oplevelse af, at det er mændene, der bestemmer i sidste ende.

De unges overvejelser om relevante hjælpetilbud og indsatser

Ovenfor har vi redegjort for de unges baggrund, motiver og erfaringer. I det følgende vil vi belyse nogle af de ting, de unge fokuserer på, når vi spørger, hvad der kunne have hjulpet dem, eller hvad de tror, kan hjælpe andre, som oplever problemer forbundet med sugardating og transaktionel sex.

Nogle af de unge siger, at de ikke har haft problemer i deres liv, hvor det sociale system har været involveret, og at de aldrig har tænkt over, om det sociale system kunne have gjort noget anderledes for at hjælpe dem. De fleste har dog en række overvejelser om hvordan familie, uddannelsessystem og det sociale system kunne have bidraget til, at deres liv havde artet sig anderledes. Mange af disse unge fortæller om problemer, de oplever i forbindelse med at udveksle sex eller intimitet for materielle goder, men flere er optagede af de problemer, de havde, *inden* de begyndte at sugardate.

I det følgende vil vi beskrive de hovedtemaer, som de unge fokuserer på, når vi spørger til deres erfaringer med og ønsker til hjælpemuligheder, når de har oplevet problemer, både i barndom/opvækst og i forbindelse med udveksling af intimitet eller sex for materielle goder.

Et stort behov for voksne at tale med

Mange unge fortæller, at de ikke har haft forældre, som de har kunnet tale med om sex, og at de derfor har haft behov for andre voksne at tale med. Flere forestiller sig, at deres liv havde set anderledes ud, hvis de voksne havde lyttet til dem, da de var børn eller unge. De efterlyser en mere åben og fordomsfri snak om sex i folkeskolen, fordi de netop manglede det derhjemme. Stinne (24) synes f.eks., der er for lidt opmærksomhed på unge og sex i deres opvækst, og at voksne taler for lidt om sex med deres børn. Når medierne og de sociale medier samtidig er 'oversvømmet med sex', kan det være svært at manøvrere i for de unge, mener hun. Hun ser børnetelefonen som et godt og relevant tilbud til unge, men hun mener, at kendskabet til den bør udbredes. En række af de unge fortæller, at de enten har haft en kontaktperson, som de har haft glæde af, eller at de har savnet en sådan person. Aidia (19) fortæller, at hun i en periode, da hun havde det svært, ikke gik i skole, men mest var sammen med vennerne. Hun tror, en god kontaktperson kunne have ændret meget for hende i den tid, men siger samtidig, at det er vigtigt, at en sådan ikke presser for meget på:

De skal ikke være for påtrængende, og man skal komme af sig selv. For jeg kan huske, at jeg havde nogle [kontaktpersoner], der bare var for meget. Det der med, at man skal tage det stille og roligt og ikke prøve at presse en. Ikke fordi de pressede en direkte. Det der med bare at tage det, som det kommer, for så kommer det på et tidspunkt ... bare en, der kan tage ud og lave ting med en, og til sidst så gider man godt at åbne op.

Det er gennemgående i de unges fortællinger, at de har behov for, at der bliver lyttet til dem fra voksnes side, og samtidig at tingene foregår på deres egne præmisser og i deres tempo.

De unge efterlyser peer-sparring og mentorordninger

Mange af de unge kunne have ønsket sig nogen at tale med om deres erfaringer med sugardating. De efterlyser mulighed for peer-sparring, altså at man kunne komme til at erfaringsdele med en, som selv har erfaring med udveksling af sex eller intimitet. Sille (25) siger for eksempel:

Der var så meget tvivl for mig i starten om, hvad er det ... hvad er det, jeg laver, og hvordan gør man sådan noget her? Der kunne jeg rigtig godt have tænkt mig nogen, der ... altså også i forhold til, når vi har snakket penge, som kunne have sagt: "Hvis du beder om så lidt penge, så forventer de også, at ... ja, at du er sådan og sådan" ... der kunne jeg godt have haft brugt nogen der havde sagt noget om selvrespekt, altså: de associationer, de [mændene] får med det og tænker: "Nå, men så kan jeg sikkert også få hende til det her. Hun har så lave tanker om sig selv så" ... at der kunne jeg godt have brugt nogen, der havde sagt: "Det behøver du da ikke". Eller hvor jeg kunne udveksle

oplevelser og sige: "Jeg havde en supermærkelig oplevelse, og han var helt væk, ham der", eller positive oplevelser, hvor jeg kunne sige: "Det var også helt vildt fedt".

Emilie (23) har også behov for ligesindede at tale med, og at mener, at det ideelt set skulle være anonymt og gerne online, fordi hun er bange for stigma og at blive genkendt af vennerne:

Hvis man havde sådan et forum eller støttegruppe, hvor man sådan kunne snakke med andre, der også var inde på sugardating ... at man kunne dele sine oplevelser. Det der med, at man har nogen at tale med, hvis man ikke tør at gå til en veninde, at så kan man gå til en anden, som også er på sugardating. Det er ikke sikkert, at det altid ville være godt, men at man havde nogen, som man rent faktisk kunne tale om det med, som også er derinde, og som har nogle erfaringer derindefra også (...) Jeg tror næsten, det er nemmere, når det er online, fordi så slipper man for at skulle mødes med nogle face to face. Det kan også godt være lidt skræmmende, tror jeg. Hvad nu, hvis det er en eller anden, der går ud og siger: "Ej, jeg har mødt hende der", for eksempel hvis man kender hinanden med navn eller sådan noget. Så mødes man måske med en, som allerede har veninder, som ved det, og så sidder hun sådan: "Nå ja, hende der, hun er også på sugardating". Altså, så er det måske nemmere, at det er online, fordi så behøver man ikke at give sit navn, man kan bare snakke sammen.

Mange af de unge nævner også mentorordninger som en positiv mulighed. Marie (24) siger f.eks. nedenfor, at det kunne være meget brugbart med en lidt ældre person, som man kunne tale med. Når interviewereren spørger, hvordan man bedst kan rådgive unge mennesker, svarer hun:

Jeg tror helt klart, det er at fokusere på, hvad det er, at man gerne vil. Fordi man er forvirret omkring sig selv, og at kunne italesætte det her omkring sig selv er pissesvært i forhold til sociale medier, fordi man bliver bare bombarderet med det. Men det der med at skabe et eller andet, hvad er din værdi? Hvad vil du også gerne? Altså det der med, at man ikke går til noget. Men bare det der med, at du ikke har en hobby, eller du ikke har noget, du går til. Eller at du ikke har et drive et andet sted, og hvis du bare sidder bag en skærm og gerne vil have det her, alle andre har. Det er jo ikke et drive, det er jo bare overfladiske ting. Men indhold og substans får man jo også af, at der er nogen, der er lidt ældre, der tager dig lidt i hånden og hjælper dig og siger: "Der er også det her du kan gøre i dit liv". (...) Og som heller ikke handler om at man skal reddes. Jeg skal egentlig bare have et fællesskab, hvor jeg kan komme ind og snakke om det."

Vi møder altså i vores interview en del unge der udtrykker behov for at have en person, de kan tale med, og som lytter fordomsfrit og møde andre unge som de kan have et fællesskab med og for eksempel dyrke en hobby sammen med. Marie understreger, som en række andre, at det kan være svært at håndtere de sociale medier og de idealer, der optræder der.

Opmærksomhed på trivsel og unges seksualitet i folkeskolen

En række af de unge efterlyser en større opmærksomhed på børns trivsel i folkeskole og børneinstitutioner. Nogle kender til tilbud som Headspace, som har mange forskellige tilbud til unge, og mener, uddannelsesinstitutionerne både kunne lære af disse tilbud og også blive bedre til at henvise til dem. I det hele taget lægger mange af de unge stort fokus på disse brede tilbud til unge, der ikke trives. Sofie (24) siger for eksempel:

Hvis man nu bare i folkeskolen var sådan ... eller i gymnasiet var sådan, hey, vi har faktisk de her tilbud, hvis I synes, I har nogen problemer ... "Headspace" er virkelig sådan. Synes du, det er svært økonomisk, har du kærestesorger, har du det ene og det andet. Det er et meget bredt tilbud, hvor du kan komme ned og snakke med nogen (...). Der er rigtig mange tilbud, men man aner ikke en dyt om dem. De er så svære at finde på nettet. Så det skal hellere være sådan at en voksen siger: "Er du presset, så gå herhen". Så får du hjælp, der er en, der fortæller og tager dig i hånden. Kom, du skal snakke med Ejner. Han er god til det der, han kan hjælpe dig med de ting, du ikke lige kan overskue.

Flere mener også, at der burde være mere fokus på seksualundervisning og på viden om sex og unges seksualitet i skolen. Lotte (25) siger:

Vi skal sætte fokus på seksualundervisning. Hvad der er af forskellige muligheder når man er ung. I stedet for at ting bliver tabu ... Det er, ligesom at de ting, som man ikke må, det er også dem, som man har lyst til at udforske. Jeg tror, der mangler oplysning.

Som vist ovenfor beskriver mange af de unge skolesystemet som afgørende for deres trivsel. Ikke kun fordi der i dette system kan være voksne, som varetager den samtale, de mangler derhjemme, men også i forhold til oplysning om både seksualitet og kønsidentitet mere bredt. Flere unge nævner, at der er for lidt fokus på tabuer og anderledeshed, og at det ville gavne, hvis man i skolen og samfundet generelt turde tale om og være åbne omkring et tema som sugardating.

Fjernelse fra hjemmet, plejefamilier og børne/unge-institutioner

Flere fortæller, at de tror, deres liv ville have været nemmere, hvis de var blevet fjernet fra hjemmet i en tidlig alder. Rosa (26) er en af dem, som mener, at en fjernelse fra hjemmet kunne have gjort hendes liv anderledes.

Jeg vil sige, at som barn skulle jeg være blevet fjernet hjemmefra. Jeg blev aldrig fjernet. Jeg løb hjemmefra jo ... Eller bortadopteret tidligere eller et eller andet. Undgået børnehjem. Undgået de miljøer der.

Sarah (29) kom på børneinstitution som helt lille, da begge hendes forældre var psykisk syge, men hun siger:

Det havde været klogere at få mig bortadopteret, fordi at de vidste godt, de var så psykisk syge, de aldrig ville kunne få mig tilbage, og jeg havde brug for en mor og far, hvor jeg vidste, at jeg ville blive resten af mit liv. At jeg ville have den kontakt resten af mit liv i stedet for konstant at være bange for, at man mister dem, og jeg tror, at det har ødelagt en stor del af mit selvværd og min selvtillid. Den der frygt for konstant, jamen har jeg en mor og far i morgen, eller siger de op, fordi jeg er bare et job ... altså.

Sarah kobler altså det, at hun oplevede svigt som barn, til det, at hun som voksen har ringe selvværd. Og hun tror også, at netop denne mangel på selvværd har bidraget til, at hun har haft svært ved at sætte grænser i sine relationer til mænd, både i kæresterektioner og i sugardating:

Jeg føler mig forpligtet til at elske dem, fordi at jeg er vant til, at man ikke gør noget for mig, medmindre jeg giver noget igen, og også det med, at jeg er vant til, at det ikke er normalt, at man får hjælp af andre mennesker. Så når nogen hjælper mig, så føler jeg faktisk, at jeg står i gæld, og jeg føler, at jeg skal give en hel masse af mig selv for at blive ved med at kunne tillade mig at tage imod, og så lader jeg dem gå over mine grænser nogle gange. Jeg siger nej, det gør jeg, men problemet er, at når jeg har sagt nej ti gange, og de bliver ved med at holde fast og bliver ved med at sige til mig: "Du kan ikke være bekendt at sige nej", så til sidst giver jeg efter, fordi jeg bliver bange. Jeg bliver bange for, at de forlader mig, eller at de bliver voldelige og aggressive, hvilket jeg har oplevet flere gange. Så jeg ender med at give efter.

Flere af de unge fortæller også, at de har oplevet mistriksel og dårlig påvirkning fra andre unge på børne- og ungdomsinstitutioner, og flere fortæller, at de for eksempel har fået et stofbrug, mens de har været på en institution.

Andre efterlyser adgang for børn og unge til at snakke med en uvildig person, f.eks. en psykolog, uden at ens forældre er til stede, hvis man f.eks. skal i plejefamilie. Sarah (29) siger:

Jeg synes, man skulle have mulighed for at snakke med en psykolog som barn, uden at man er tvunget til, at ens mor og far er der, eller ens plejefamilie er der, fordi hvis man har problemer, kan det ikke være rigtigt, at man ikke kan snakke med nogen, uden der skal være nogen. Der må være en børnepsykolog, man kunne gå til uden (...) Jeg tror, at når et barn kommer hen til nogen og stiller spørgsmålstegn ved så alvorlige ting som "min mor og far elsker mig ikke", så burde man have en psykolog, som barnet kunne tale med, uden at ens forældre blev inddraget, eller ens plejeforældre blev inddraget, fordi hvis man havde det, så ville der være en chance for, at den her psykolog havde set, hvad der var galt, og hjulpet mig til at få en bedre opvækst de sidste år, og også fået en bedre

start på livet, når jeg flyttede hjemmefra, og så kunne det være, jeg aldrig var endt i det her. Aldrig havde været sammen med de her voldelige mænd. Aldrig havde været endt i sugardating og prostitution.

Dette peger på et centralt dilemma om, hvilken alder et barn skal have, før man begynder at rådgive barnet uden om forældrene, og også på betydningen af at have adgang til en psykolog som barn.

Betydningen af bolig og økonomi

Nogle af de unge taler om, at de måske ville have undladt at sugardate, hvis der var nemmere adgang til bolig eller studiebolig. Malou (29) forklarer, at hun har mødt flere unge i den situation,

Når man for eksempel har haft en dårlig kæreste, manglet penge til et indskud, og kommunen ikke kan hjælpe.. Så vælger de at sugardate for at få penge til indskud, og når de først er kommet ind i sugardating, så bliver de afhængige af det ligesom stoffer, fordi du bliver afhængig af den der følelse af opmærksomhed og penge.

På spørgsmålet om, hvad der kunne have hjulpet hende, efter at hun begyndte at sugardate og sælge sex, fokuserer også Rosa (26) på økonomisk hjælp:

Vinde en million (griner), hvis jeg selv kunne være bedre til at arbejde og klare mig selv og have en bedre indtægt. Det har aldrig rigtig lykkedes mig. Lige nu kan jeg ikke engang finde nogen, der har lyst til at hjælpe mig med indskuddet (...) Det har jeg hørt fra andre piger også: når de går fra kærester, eller når de ikke har haft hjælp fra starten af. Fra familien af. For ikke at havne i hjemløshed. At etablere sig i en bolig i starten. Det er sådan starts-hjælp-agtigt.

De ovenstående citater viser, at for denne gruppe unge er økonomien central, og at de unge kvinder forbinder det at starte med at udveksle intimitet og sex for penge med deres økonomiske situation. Hvis der for eksempel havde været nemmere adgang til ungeboliger og hjælp via det offentlige system, mener nogle af disse unge, at de måske ikke var blevet afhængige af at sugardate.

Råd fra ung til ung

Vi spurgte de unge til, om der er noget, de vil sige til andre unge, som overvejer sugardating. De unges svar er meget forskellige, men det er gennemgående, at de råder andre unge til at overveje, hvorvidt det er en god idé at sugardate, og til at mærke godt efter, hvor deres egne grænser går.

Miriam (22) siger, at hun vil råde unge til at tænke sig rigtig godt om, før de går ind i sugardating:

Altså jeg ... hvis der sad en ved siden af mig, så ville jeg helt sikkert advare, også selvom at de sagde, "ej, men det er jeg sikker på, jeg godt kan". Altså jeg ville helt sikkert advare og sige, "prøv at høre her, du er nødt til at forstå, hvad du går ind til". Og så er det jo op til dem, om de vil prøve det, og så kan de jo risikere at have en rigtig ubehagelig oplevelse eller ikke, men det er jo op til dem selv, fordi der er kun én måde at finde ud af det på, og det er jo at gøre det, men det er jo også farligt, fordi man kan risikere, at det ikke er det, man havde troet (...) Man skal passe på. Jeg kan også huske, lige da sugardaters [hjemmeside der formidler sugardating] var startet, der var det jo the big thing, alle snakkede om det. Jeg sad inde på Christiania med min veninde, og der kom den her kvinde op til os, og hun var 30-40, og så fortalte hun om, hvordan hun havde oprettet en annonce på sugardaters og havde mødtes med en mand, og hun havde fået så mange tæsk. Det havde simpelthen slået klik for ham og han havde banket løs på hende. Og så var hun ligesom sluppet væk og fortalte om den her episode, og hvor man bare tænkte, "hold da op, ikke altså ... man skal godt nok passe på".

Aidias (19) råd til andre unge kvinder handler om at mærke egne grænser, om at sige fra og om, at man ikke skal påtage sig skylden, hvis man oplever, at ens grænser bliver overskredet. Hun råder også andre unge piger til at holde sig væk fra "bandemiljøet og sådan nogle drenge der" og "at finde miljøer, hvor drenge respekterer piger":

Jeg ville sige, at man i hvert fald skal passe på, hvor man tager hen. Fordi det er jo meget forskelligt, og det kommer jo an på miljø og alt det der. Find de rigtige mennesker at være sammen med og så lær at sige fra, og det kan godt være, det er svært, men hvis man ikke siger fra, så bliver der heller ikke gjort noget ved det. Hvis du ikke siger fra overfor en fyr, så tror han egentlig bare, at han kan gøre det. Så det der med at huske at sige fra, det er meget vigtigt. Og så mærke efter, om det er noget, man selv gerne vil. Og så det der med at tale om det, hvis du føler, at din personlige grænse er blevet overskredet, det kan også være rigtig svært. Der her med at det aldrig er ens egen skyld.

Det er det ikke, og så skal man altid snakke med nogle gode veninder om det.

Det ovenstående viser, at de unge er optagede af skyld, og at de råder andre unge til at holde sig væk fra miljøer, hvor der er pres på, og hvor det kan være svært at overholde ens egne personlige grænser.

Afsluttende bemærkninger

Vi vil i det følgende rette opmærksomheden på nogle punkter, som er særligt relevante for de unge, som oplever problemer i forbindelse med sugardating. Det er dog væsentligt at påpege, at disse punkter er baseret på foreløbige resultater og kan blive justeret i senere udgivelser.

➤ Grænser.

Mange af de unge taler om grænser som centralt for både, hvordan man starter med at engagere sig i transaktionel sex, og hvordan man erfarer at være i det. En række unge siger, at evnen til at kende og kunne stå ved egne grænser er afgørende. Nogle unge føler, de kan det, men de fleste erfarer, at det er svært jo længere tid de har sugardatet. For den gruppe, som oplever det som svært at fastholde grænser, er det samtidig ofte tilfældet, at de har oplevet svigt og/eller overgreb som børn og unge, og at de kan have svært ved at føle selvværd og finde den rette vej i livet.

➤ Selvværd, skam og stigma.

En række af de unge oplever, at sugardating og deres udvekslinger med ældre mænd er stigmatiseret af det omkringliggende samfund, herunder medierne. Dette kan føre til en følelse af skam, dårligt selvværd og ensomhed, hvilket gør det svært at være åben om sugardating over for sine nærmeste. Det gælder særligt i de tilfælde, hvor den unge har haft dårlige oplevelser eller har fortrudt, at vedkommende indgik i en relation eller har oplevet at få sine grænser overskredet. Mange af de unge føler, at sådanne oplevelser er deres egen skyld, og at det er skamfuldt at tale med for eksempel forældre om.

➤ Samtaler.

Som mange af eksemplerne viser, er der brug for at sætte fokus på evnen og muligheden for at vælge til og fra i intime relationer, også med hensyn til sugardating, og at afvise relationer, som er uønskede, eller som kan blive ubehagelige og grænseoverskridende. I den forbindelse efterspørger mange af de unge både voksne, men også unge/peers, som de kan tale frit og åbent med om det, de oplever. Det er vigtigt, at samtalerne er anonyme, at de kan

være netbaserede, og de unge understreger betydningen af, at deres samtalepartner er fordomsfri og lyttende og har en forståelse for deres særlige situation.

➤ Uddannelse.

Mange af de unge fortæller, at de ikke har oplevet tilstrækkelig støtte fra deres nære voksne i opvæksten. Disse unge peger på, at skolesystemet bør blive bedre til at spotte og hjælpe udsatte unge, og at skolerne både kan lære af og lære at henvise til organisationer, der i forvejen arbejder med unge. En række unge mener også, at skolen bør blive bedre til at undervise om seksualitet, seksuelle relationer, kønsidentitet og ungdomsproblematikker.

➤ Bolig og økonomi.

Mange af eksemplerne viser, at økonomiske problemer og motiver kan føre til, at unge vælger at udveksle sex eller intimitet for materielle goder. En række unge efterlyser strukturelle ændringer vedrørende nemmere adgang til ungdomsboliger og bedre adgang til økonomisk støtte og hjælp fra det offentlige, for at dette ikke skal blive nødvendigt.

Litteraturliste

- Abelsson, J. & A. Hulusjö (2008): *I sexualitetens gränstrakter – en studie av ungdomar i Göteborg med omnejd som säljer och byter sexuella tjänster*. Göteborgs Stad: Social resursförvaltning.
- Atkinson, R. & J. Flint (2001). "Accessing Hidden and Hard-to-Reach Populations: Snowball Research Strategies". *Social Research Update* 33.
- Berg, R.C, A.J. Schmidt & P. Weatherburn (2015). "Transactional Sex: Supply and Demand Among European Men Who have Sex with Men (MSM) in the Context of Local Laws". *International Journal of Sexual Health* 27(3):286-302.
- Bjønness, J. & M.B. Jensen (2019). "Denmark: Young people engaged in transactional sex – taking stock of current knowledge and social initiatives in the field." In: C. Holmström et al. (ed.), *Young People, Vulnerabilities and Prostitution/Sex for Compensation in the Nordic Countries*. Nordic Council of Ministers. Pp. 29-68.
- Choudhry, V., P-O. Östergren, A-E. Ambresin, E. Kyagaba & A. Agardh (2014). "Giving or Receiving Something for Sex: A Cross-Sectional Study of Transactional Sex among Ugandan University Students." *PLoS ONE* 9(11): 221-236.
- Cole, J. (2010). *Sex and Salvation: Imagining the Future in Madagascar*. University of Chicago Press.
- Dahl, K.M. & S.V. Østergaard (2021) Unges udveksling af intimitet for materielle goder – et kvantitativt studie. København: VIVE – Det National Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Rapporten er udført for og som en del af forskningsprojektet 'Sugardating blandt marginaliserede unge' (C. Groes/J. Bjønness/RedenUng), støttet af VELUX-FONDEN.
- Daly, S. (2017). "Sugar Babies and Sugar Daddies: An Exploration of Sugar Dating on Canadian Campuses." PhD Thesis. Ontario: Carleton University.
- DR (2017). *Gina Jaqueline – en sugardaters fortælling*. København: DR dokumentar.
- Dunckle, K.L., G.M. Wingood, C.M. Camp & R.J. DiClemente (2010). "Economically Motivated Relationships and Transactional Sex among Unmarried African American and White Women: Results from a U.S. National Telephone Survey". *Public Health Reports*, 125(4): 90-100.

- Groes-Green, C. (2013). "To put men in a bottle!: Eroticism, Kinship, Female Power and Transactional Sex in Maputo, Mozambique". *American Ethnologist*, 40(1): 102-117.
- Groes-Green, C. (2014). "Journeys of patronage: moral economies of transactional sex, kinship, and female migration from Mozambique to Europe." *Journal of the Royal Anthropological Institute*, 20: 237-255.
- Groes, C. (2018). "Mobility through the Sexual Economy: Exchanging Sexual Capital for Respectability in Young Mozambican Women's Marriage Migration to Europe." In: C. Groes and N.T. Fernandez (red.): *Intimate Mobilities: Sexual Economies, Marriage and Migration in a Disparate World*. Oxford: Berghahn Books. Pp. 118-139.
- Grönvall, Y. & C. Holmström (2019). "Sweden: Young people selling sex: knowledge base, social initiatives and legal measures". In: Holmström et al. (red): *Young People, Vulnerabilities and Prostitution/Sex for Compensation in the Nordic Countries. A Study of Knowledge, Social Initiatives and Legal Measures*. Nordic Council of Ministers. Pp. 163-195.
- Hawkins, K., N. Price & F. Mussá (2009). "Milking the cow: Young women's construction of identity and risk in age-disparate transactional sexual relationships in Maputo, Mozambique". *Global Public Health*, 4(2): 169-182.
- Hegna, K. & W. Pedersen (2002) *Sex for overlevelse eller skyggebilder av kjærlighet*. Oslo: Nova.
- Hoefinger, H. (2013). *Sex, Love and Money in Cambodia: Professional Girlfriends and Transactional Relationships*. London: Routledge.
- Holmström, C. (2019). "Young people, vulnerabilities and prostitution/sex for compensation in the Nordic countries". In: Holmström et al. (red): *Young People, Vulnerabilities and Prostitution/Sex for Compensation in the Nordic Countries. A Study of Knowledge, Social Initiatives and Legal Measures*. Nordic Council of Ministers. Pp. 9-25.
- Hoss, J. & L.M.E. Blokland (2018). "Sugar daddies and blessers: A contextual study of transactional sexual interactions among young girls and older men." *Community and Applied Social Psychology*, 28(5): 306-317.
- Hunter, M. (2002). "The Materiality of Everyday Sex: Thinking Beyond Prostitution." *African Studies*, 61(1): 99-120.
- Järvinen, M. (1993). *Of Vice and Women: Shades of prostitution*. Oslo: Scandinavian University press.

- Nayar, K.I. (2017). "Sweetening the deal: dating for compensation in the digital age". *Journal of Gender Studies*, 26(3): 335-346.
- Pedersen, W. & K. Hegna (2003) Children and adolescents who sell sex: a community study. *Social Science & Medicine* 56:135–147.
- RedenUng. (2017). *Gråzoneprostitution*. Hvidbog. København: RedenUng.
- Stoebenau, K., L. Heise, J. Wamoyi & N. Bobrova (2016). "Revisiting the understanding of "transactional sex" in sub-Saharan Africa: A review and synthesis of the literature." *Social Science & Medicine*, 168: 186-197.
- Svedin, C-G. & Priebe, G. (2004): "Ungdomars sexualitet – attityder och erfarenheter. Avsnitt: Sexuell exploatering. Att sälja sex mot ersättning/pengar". SOU 2004:71, Bilaga 3. Stockholm: Ministry of Health and Social Affairs, Government of Sweden.
- Svensson, F., Fredlund, C., Svedin, C-G., Priebe, G. & Wadsby, M. (2013): "Adolescents selling sex: Exposure to abuse, mental health, self-harm behavior and the need for help and support: a study of a Swedish national sample", *Nordic Journal of Psychiatry*, 67(2), 81–88.
- Thomsen, C.H. (2004): *Anbragte unge, seksualitet og prostitutionslignende relationer*. Vejle: Pro Vejle og Videns- og formidlingscenter for Socialt Udsatte.
- Tyssebotn, A. & S.M.S. Aasgaard (2020) "Sex i bytte mot x - En kvantitativt studie av ungdommer som bytter seksuelle handlinger mot goder". Masteroppgave: OsloMet, Fakultet for samfunnsvitenskap.
- Wamoyi, J., M. Ranganathan, N. Kyegombe & K. Stoebenau (2019). "Improving the Measurement of Transactional Sex in Sub-Saharan Africa: A Critical Review." *Journal of Acquired Immune Deficiency Syndrome*, 80(4): 367-374.
- Weiskopf, K.V. (2015). *LivaRehab. Unge til salg – et projekt om gråzoneprostitution blandt udsatte børn og voksne*. København: LivaRehab.